

አማራ መንግስትን ጠብቆት እንጅ መንግስት አማራን መቼ ጠብቆት ያውቃል?

በላይነህ አባተ (abatebelai@yahoo.com)

አገርን እንደ ጣቃ የቦጫጨቀው የይህ አድግ የዘራፊዎች ቡድን መንግስት፤ ቤተክርስቲያንን የሰነጠቀውና በሰላይ መነኩሴዎች የሞላው ገረመድን ፓትርያርክ፤ ተበዳይን ተበደለው እግር እንዲወድቅ ያደረገው ኤፍሬም ይሳቅ የአገር ሽማግሌ፤ አገር አፍራሽና ዘረ አጥፊዎችን በሎሌነት ያገለገለው እንድርያስ እሼቴ ምሁር መባል ተጀመሩ ወዲህ የኢትዮጵያ ነገር ቅጥ አንባሩ ጠፍቶታል፡፡

የነፃነት መሰረት የሆኑት ቀረርቶና ፉከራ እንደ ኋላቀርነት ተቆጥረው የባርነት መሰረት የሆኑት የምዕራባውያን ዳንሰና ሙዚቃ እንደ ስልጣኔ ተተቆጠሩ ወዲህ ኢትዮጵያ በክብር ተተኮፈሰችበት መድረክ ተሸቀንጥራ እንድትወድቅ አድርጓታል፡፡

ወንዱ ቀበቶውን አጥብቆ ዋሽንቱን እያንቆረቆረ መሸለሉንና መፎከሩን ትቶ ሱሪውን ተጨኩ ታጥቆ ጠጉሩን እየቆጣጠረና እንደ መለኮ ቅባት እየተለቀለቀ በማይክል ጃክሰን ዳንስ ሲወላገድና ሲወለደለድ መዋል ተጀመረ ወዲህ ወንድነት ፈተና ገጥሟታል፡፡ ሴቷም በአልደፈር ባይነት ነፍጡን ይዞ እንደ አንበሳ የሚገማሸረውን ጀግና መምረጡን ትታ የወጥ እንጨት ይዞ ምድጃ ለምድጃ ተሚልፈሰፈሰ ወለወልዳ መለኮ ስትላላስ መዋል ተጀመረች ወዲህ የጀግና ሺል ለመጠነስ አንቀጥ ሆኖባታል፡፡

ባለፉት ሰላሳ ዓመታት አማራን ለማጥፋት የተነሱት ጠላቶች በጀግና አምራች ባህሉ ዘምተው ሽለላውን፣ ፉከራውን፣ የሰምና ወርቅ ዘፈኑንና የአልደፈር ባይነት ወኔውን ሊያጠፉ ድንጋዩን ብቻ ሳይሆን አፈሩን ፈነቃቅለውታል፡፡ በዚህም ምክንያት አማራ ራሱን ለመጠበቅ እንዳነሰ ሁሉ አማራ ተዱራቸው ሄዶ ያለመዳቸው አውሬዎች እንደገና አውሬ ሆነው በየጥሻው በነከሱት ቁጥር “የመንግስት ሥራው የሕዝቡን ደህንነት መጠበቅ ነው!” ሲባል ይደመጣል፡፡ መንግስት የሌሎች አገሮችን ሕዝብ ደህንነት ጠብቆ ሊያውቅ ይችላል፡፡ አማራ ግን እርሱ መንግስትን ሲጠብቅ እንጅ መንግስት አማራን ሲጠብቀው

መቼ ታይቶ ያውቃል?
ተራሱ አልፎ መንግስትንና አገሩን ሲጠብቅ የኖረው አማራ ቅባት እየቀባባ እንደ ፍቅረኛ ምጥጥ አድርጎ የሚስማትንና የሚያቀማጥላትን መውዘሩን “መጠበቂያዬ” እያለ ያቆላምጣታል፡፡ ባለ መውዘሩ አማራ እንኳን

ራሱን ሜዳውን፣ ወንዙን፣ ሸንተረሩን፣ ተራራውን፣ ጫካውን፣ ባህሩን፣ ሀይቁን፣ የአገሩን ሰማይና መንግስትን ሲጠብቅ ቢያንስ አራት ሺህ ዘመናት አሳልፏል፡፡

አማራ ጣና ሀይቅን ጠብቆ ሺክቶሪያ ሀይቅ ተመባል አድኖታል፡፡ አማራ ዓባይን ጠብቆ ናይል ሪቨር ተመባል አድኖታል፡፡ አማራ ራስ ደጀንን ጠብቆ ኪሊማንጃሮ ተመባል አትርፎታል፡፡ አማራ እጅጉን ጠብቆ ኢድዋርድ ተመባል አድኖታል፡፡ አማራ ሀጎስን ጠብቆ ሄንሪ ተመባል አድኖታል፡፡ አማራ ገቢሳን ጠብቆ ጆቫኒ ተመባል አድኖታል፡፡ አማራ ደሌቦን ጠብቆ ዳኮታ ተመባል አድኖታል፡፡

ተራሱ አልፎ ሌሎችን፣ አገርና መንግስትን ሲጠብቅ የኖረው አማራ እጁ አመድ አፋሽ መሆን ተጀመረ ግማሽ ክፍለ-ዘመን ሆኖታል፡፡ እጅ አመድ አፋሽ ያደረጉት በምዕራባውያንና በአረቦች ሸርና ትከሻ ወንበር የጨበጡ ባንዳዎች ህልውናውንም ተፈታትነውታል፡፡ ስለዚህ አማራ የባህል ጃኖውን አንስቶ እንደገና ግጥም አርጎ ይለብሳል፡፡ ቀበቶውን ጥብቅ አርጎ ያስራል፡፡ ዝናሩን እስተ ብብቱ ይታጠቃል፡፡ የወኔ ዜማውን በዋሽንቱ ያንቆረቁራል፡፡ እረ ጎራው እያለ ይሸልላል፡፡ እንደ አንበሳ አግስቶ እየተንጎራደደ ይፎክራል፡፡ አማራ ሊያጠፋው የተነሳውን አውሬ ተናንቆ ራሱን፣ አገሩንና ሕዝቡን እንደ ልማዱ ይጠብቃል፡፡

በሰላም ጊዜ በማረሻ በርቃሽ በጦርነት ወቅት በመውዘር በጣሽ የሆነው አማራ ራሱን እንዳይጠብቅ ሊያጠፋው የመጣው የይህ አድግ አገዛዝ ኢትዮጵያና የዓባይ ግድብ በሚል የስብከት ገመድ አስሮታል፡፡ አማራ ይኸንን የማታለያ እስር በጥሶ ራሱን ተመጥፋት ያድናል፡፡

አማራ የተሰራበት ግፍ ደመናውን አልፎ ሰማይ ነክቷል፡፡ አማራ እንኳን ተአገሩ ምድር ተውጪ የመጣን እንግዳ እግሩን አጥቦና አልጋውን ሰጥቶ ያሳድራል፡፡ እርሱ ግን በገዛ አገሩ መጤ እየተባለ አንገቱን ይታረዳል፡፡ ጽንሱ ሳይቀር የእናት ሆድ ተቀዶ ይገደላል፡፡ አማራ ተገፍቶ ተገፍቶ ተጫፍ ደርሷል፡፡

አማራ እንደተለመደው የውጪ ታሪካዊ ጠላቶቹ ተውስጥ ባንዳዎች ጋር አሲረውበታል፡፡ ነገር ግን አማራ እንደ ቅደም አያቶቹ ራሱንም ሆነ እርስቱን ተውጭ ወራሪዎችና ተውስጥ ባንዳዎች ይከላከላል፡፡ አማራ የቴዎድሮስን፣ የሚኒልክን፣ የተክለሃይማኖትን፣ የሚካኤልን፣ የበላይ ዘለቀን፣ የአበበ አረጋይንና ተመረብ እስክ ጊቤና ባሮ ወንዞች በባንዳዎች ተጀርባ እየተወጋ የተዋደቀውን የጥቁር አንበሳ ጦር አደራ ይጠብቃል፡፡

አማራ እንደ አድዋውና እንደ አምስቱ ዘመን በአንድነት ተዋድቆ ራሱንም ሆነ ሌሎቹን ተተናካሽ አውሬዎች ይከላከላል፡፡ ድሮስ ተራሱ በቀር ለአማራ ማን ደርሶለት ያውቃል?

እርሱ ሌላውን እንጅ ሌላው አማራን በየትኛው ዘመን ጠብቆት ያውቃል? አማራ መንግስትን ሲጠብቅ እንጅ መንግስት አማራን ሲጠብቅስ መቼ ታይቷል?

ህዳር ሁለት ሺ አስራ ሶስት ዓ.ም